

ÖDESMAKTEN

en novell

av

Joel Karlsson

På kvällarna kommer tankarna på Constanta, en kuststad vid Svarta havet i sydöstra Rumänien.

Fram till 2007 var allt frid och fröjd. När det inte fanns tillräckligt med jobb i Constanta begav jag mig iväg till Spanien och Italien och på två månaders säsongsarbete kunde jag få ihop så mycket pengar att vi klarade oss i ett halvår. Plötsligt hände något. Det pratades om finanskris.

Jag är inte insatt i världsekonomin men förstår att om den teknologiska utvecklingen fortsätter att gå i en sådan fart som den har gjort de senaste åren kommer arbetslösheten att breda ut sig som en löpeld världen över. Ändå har vi lågutbildade alltid haft goda förhoppningar om att få jobb och möjligheten att förse våra familjer med mat och kläder. Likväl har jag börjat tvivla. Vi romer är och förblir en marginaliserad grupp.

Jag tänder ficklampan.

Min mobil slutade att fungera för två veckor sedan och jag har inte haft pengar till att köpa en ny.

Jag tar plastfickan. Elasticiteten är borta och lamineringen har släppt i ena hörnet.

När jag sträcker mig för att ta mina glasögon ömmar det i njurarna. En tröst är att när jag tar ut fotografierna ur höljet försvinner värken. I alla fall så inbillar jag mig att den gör det.

De senaste fem åren har mitt hem varit här i Malmö. Det har gjort mig orolig för att mina barn inte ska sakna mig längre. Men jag måste hålla humöret uppe. Om jag visar dem att jag håller på att förlora kontrollen så kommer de att må lika dåligt som jag.

Jag för den dagbestänkta filten åt sidan och tittar ner. Kvällstrafiken har upphört.

Från platsen under järnvägsbron ser jag ner på Ystadvägen. Egentligen behöver jag ingen mobil. I alla fall ingen klocka. På vardagar kan jag, beroende på hur mycket trafik som passerar, nästan säga vad tiden är på minuten. Men i dag är det lördag, glest med trafik och den dag som det är svårast att uppskatta tiden.

Jag ser en cyklist utan ljus närma sig. Med hjälp från gatubelysningens sken kan jag se att det är en kvinna.

När hon är under bron vinglar hon till, tappar styret, och cykeln och hon drösar i gatan.

Sekunder går.

Kvinnan visar inga tecken på att resa sig – och hon har mörka kläder. Jag ligger med kläderna på så jag drar på mig kängorna.

Med några hastiga steg passerar jag två av de många buskarna som omgärdar mina fem kvadratmeter till bostad och fungerar som insynsskydd. Den branta grässlutningen som leder ner till Ystadvägen går inte att rusa nerför – om jag gör det faller jag huvudstupa.

När jag kommer ner ser jag en bil närma sig. Jag förstår att jag inte kommer att hinna eftersom jag måste ta mig över det meterhöga smidesräcket som skyddar gångtrafikanterna för att inte trampa rakt ut i gatan.

Sekunden efter ser jag den svarta Volvon guppa till. Jag tittar efter den men föraren visar inga tecken på att stanna.

Jag hoppar över räcket och springer fram. Kvinnan ligger med ansiktet ner i vägbanan.

”Är du skadad?” säger jag och sätter mig på huk.

För att få en skyms av ansiktet lutar jag mig över henne. Jag kan känna alkoholdoften, men jag ser inte något sår.

Jag tittar bort mot cykeln och ser en bil komma emot oss.

Jag ställer mig upp och viftar med armarna.

Bilen saktar ner.

När den är några enstaka meter från att ramma cykeln får föraren stopp på sitt fordon.

Dörren öppnas och en kvinna kliver ur.

”Vad har hänt?”

”Ring en ambulans!” hojtar jag.

Kvinnan, som är i femtioårsåldern, ser på mig.

”Är det din cykel?”

”Nej. Det är hennes”, säger jag. ”Hon har blivit påkörd.”

Kvinnan tittar sig omkring.

”Men var är bilen och föraren?”

”Föraren smet”, säger jag och kan se att en bil närmar sig oss på den motsatta körbanan.

Tvärt ger kvinnan sig iväg springande mot den ankommande bilen samtidigt som hon vänder sig om och tittar på mig:

”Han har överfallit en kvinna!” skriker hon på samma gång som hon viftar med armarna mot bilen som jag nu ser är en polisbil.

*

Jag föddes natten till den 4 mars 1977, samma dag som jordbävningen inträffade i Vrancea.

I unga år förstod jag inte varför jag inte hade några syskon. Det var först när jag fyllde sex som min mamma berättade för mig att hon fått missfall flera gånger och att samtliga kommit innan min tid.

I dag förstår jag att skälvet i Vrancea var Guds vrede – han ville visa Petru och Anca att det inte var någon bra idé att de trotsade ödesmakten och blev föräldrar.

Jag är fatalist och min tro blir allt starkare för varje dag som går. Tidigt märkte jag att vad jag än tog mig för kom jag aldrig någonvart. Det var då jag började förstå att upplevelsen av en fri vilja är en illusion. Att vårt öde är bestämt redan innan vi föds. Jag blev barnet som fick sona för att mina föräldrar inte tog järtecknet på allvar.

Jag har varit gift i fjorton år men aldrig någonsin nämnt min fatalistiska tro för min hustru. Om jag gjort det skulle hon ha trott att jag redan gett upp. Och för barn som föds in i fattigdom och ständigt blir påmind om hur eländigt de har det sägs få det svårt i livet. Till våra barn har vi sagt att jag är iväg och jobbar som rivare i Sverige. Ett land vi kallar Sagolandet.

Våra barn, två pojkar och en flicka, har redan fått ärva vår fattigdom. Dottern, som är yngst, undrar varför vi inte flyttar hit – till Sagolandet. Jag har sagt till henne att det är dyrt att bo i Sagolandet men att man kan jobba där och ta med sig deras pengar hem och sedan växla in dem på de rumänska bankerna och då får man mycket pengar. Till svar fick jag det bredaste leendet någonsin.

Av mina första år som barn märkte jag inte av fattigdomen. Det var först när jag började skolan. Vecka efter vecka bar jag samma kläder. Det var också då jag fick upp ögonen för vårt hem.

Kvaliteten på de ombyggda skolorna i Constanta varierade. De flesta saknade rinnande vatten och elektricitet. Många av familjerna var också trångbudda. Men både Petru och Anca hade blivit förlänade med den positiva genen. I alla fall så låtsades de ha fått den. Flera gånger vaknade jag upp på nätterna och såg mamma och pappa sitta gråtande vid köksbordet.

Ären gick och jag gjorde så gott jag kunde i skolan. Eftersom varken mamma eller pappa gått ut grundskolan kunde ingen av dem hjälpa mig med läxorna. Det skulle också visa sig i mina betyg.

Tidigt en snöfri morgon åkte jag, mamma och pappa och en granne iväg i dennes Skoda till Targoviste – en liten stad nordväst om Bukarest. Jag hade varit i Targoviste en gång tidigare, då för att hälsa på mammas kusin. Men från det besöket mindes jag inte så mycket – jag var bara fem år. Denna gång skulle jag fylla tretton och pappa tyckte att jag var gammal nog att bevittna det som han var övertygad om skulle inträffa denna dag.

Från Constanta till Targoviste är det drygt trettio mil. Nonstop skulle bilresan ta tre timmar.

Under färden var det knäpptyst. För att bryta tystnaden frågade jag pappa vad det var för något vi skulle titta på. Men han svarade bara att ”tids nog får du se”.

När vi kom in i Targoviste var det mycket folk på gatorna. Alla skrek och tjoade, men mamma, pappa och Manea var fortfarande tysta.

Beslutsamt körde Manea genom Targoviste fram till platsen. Vi möttes av en folkhop som skanderade alla möjliga tillmälen.

Vi hann inte mer än komma in på militärbasen som var full av soldater, poliser och civila förrän jag såg en bepansrad transportbil köra fram och parkera endast ett femtiotal meter från där vi stod.

Ur den bepansrade transportbilen fördes en kvinna och en man med bakbundna händer. Av tre automatbeväpnade män blev mannen och kvinnan framknuffade till en husvägg.

Än i dag minns jag de kalla blickarna från de tre männen. Och så min pappas ord: Att de tre männen kom från 64:e fallskärmsjägerregementet. De som tillhörde detta regemente var de tuffaste soldaterna i Rumänien.

Jag tyckte att jag kände igen den gamle mannen, ja, kvinnan också. Men jag mindes inte varifrån. Det var först sekunderna efter när han började skrika åt de tre beväpnade männen jag förstod vem det var.

”Ni kan inte skjuta oss som hundar! Det är olagligt. KGB och CIA ligger bakom. Det är en kupp mot kommunismen och demokratin!”

”Åt helvete med er alla!” vrålade kvinnan och svepte med blicken över oss åskådare.

”Leve vänstersinnade Rumänien!” skrek mannen. ”Historien kommer att hämnas mig”, därefter började han sjunga. ”Upp trälär uti alla stater, som hungern bojer lagt uppå. Det dånar uti ...”

Det var *Internationalen*, arbetarrörelsens kampsång. Sekunden efter höjde de tre männen sina automatkarbiner.

”Död åt förrädarna!” fortsatte mannen och spottade och fräste mot oss åskådare.

”Det är ni som är förrädarna!” ropade en kvinna bakom mig med ett barn i famnen. ”Ni har förstört våra liv.”

När jag tittade på mannen möttes våra blickar. Jag kunde se tårar. Men det var inte tårar av sorg.

”Skjut mördarna i huvudet!” skrek kvinnan med barnet i famnen. ”De är inget annat än herrelösa hundar.”

Än i dag minns jag skotten. Det första träffade i knäet, det andra i bröstet. Blodet skvätte och Nicolae Ceausescu föll ihop som om någon hade ryckt skelettet ur hans kropp.

När de tre männen sedan riktade sina automatvapen mot kvinnan förstod jag att det var Elena, Ceausescus hustru.

I tre omgångar sköt de. För varje kula som träffade Elena sprattlade hon till som om hon vore en tråddocka och någon ovanför henne drog i trådarna. Därefter klipptes trådarna av.

Jag minns tystnaden efter. Fastän vi var flera hundra personer inne på militärbasen skulle man ha kunnat höra en knappål falla. Det var också nu jag för första gången förstod hur galna vi människor är. Att vi kan släcka varandras liv som om livet vore en bordslampa.

När vi körde från Targoviste berättade pappa för mig att Elena Ceausescu varit än omänskligare än sin make. Allt hon tog sig för hade varit illvilligt och bestod av osanningar.

Med fejkade akademiska meriter hade hon promoverats till hedersdoktor vid åtskilliga universitet. Men nu var slutet på ett nästan kvartssekels diktatorsstyre och lögner över. Regimen hade störtats och allt skulle bli så mycket bättre.

Jag minns pappas glädje.

Drömmarna.

Men åren gick och drömmar förblir drömmar. Fortfarande fick vi stå i långa brödköer. Vi hade ingen tv – och alla produkter var alltså inhemska och hade undermålig kvalitet. Det enda som skiljde tiden från Ceausescus var att hans ansikte inte längre fanns i skolböcker, och all utomhusaffischering på honom med allsköns slagord var nedplockad. Det var då jag fick veta det som vuxna alltid vetat: Nicolae Ceausescu hade inte varit en av världens mest framgångsrika vetenskapsmän utan med en fyraårig grundskola var han inget annat än en enkel bondeson som sedan gick i lära för att bli skomakare.

1990 valdes Ion Iliescu till president men reformerna dröjde och konsekvenserna av revolutionen blev aldrig det som vi rumäner åstundat. Visst, friheten var här, men vad var den värd när det inte fanns arbete och mat på bordet? Och vad hjälpte det att kalla sig socialdemokrat när grundsynen fortfarande var kommunistisk?

Iliescu kom att dominera landets politik i över ett decennium men inget hände. Vi rumäner ville inget annat än ansluta oss till EU.

År 2004, femton år efter att regimen fallit, anslöt sig åtta forna kommuniststater till EU, men Rumänien uppnådde inte kraven. Det var först 2005 som den ekonomiska tillväxten i Rumänien fick lite fart. Arbetslösheten sjönk, om än marginellt, och för de som var i sysselsättning steg lönerna något – men sett ur andra öststatsländers mått mätt var de fortfarande usla.

Två år gick och inträdet i EU 2007 skulle inte visa sig förbättra vår situation allt för mycket. Den stora förändringen med medlemskapet blev i stället att en miljon rumäner flydde landet. Många av dem med akademiska yrken.

Nu har mer än elva år gått. Ekonomin har tagit fart och lönerna har stigit men utländska företag har inte investerat i den omfattning som det spekulerades i – det viskas om att ytterligare två miljoner rumäner har lämnat landet sedan inträdet i EU. Fortfarande måste vi lågutbildade ha två heltidsarbeten för att få det att gå ihop. Eller som många med mig: Fly landet och sitta på gator och torg och tigga.

Snart har trettio år gått sedan avrättningen av Elena och Nicolae men vi är fortfarande ett fattigt folk och hela Europa ser oss som andra klassens medborgare. Ändå vill drömmar aldrig dö. En dag ska vi bli ett land som får en hållbar utveckling och ekonomi. Ett land som övriga Europa respekterar.

*

Ett tiotal meter bort på Circle K:s tak en stor ventilationstrumma och runt taket löper en decimeter hög sarg.

Bensinmacken har fortfarande öppet så det finns en möjlighet att butiksbiträdet hörde när jag klättrade upp. Med all säkerhet kommer polisen att gå in i butiken och fråga de anställda om de sett en mörk man runt etthundraåttio centimeter komma springande. Men det är ingen mening med att spekulera. Bara ödesmakten vet hur det ska sluta. Ändå måste jag som troende katolik ha övertygelsen om att Guds försyn inte tillstod det onda – att människan är utlämnad åt ett godtyckligt öde.

Circle K ligger i utkanten av ett villaområde och angränsar till Ystadvägen. Skulle förbipasserande se att någon stod på bensinstationens tak en lördag kväll skulle de genast ringa till polisen. Och ligger jag inte still kommer personalen i butiken att höra att någon är här uppe. Å andra sidan finns det ingen avsats, sopkärl eller dylikt att ställa sig på för att ta hjälp av att häva sig upp. Enda vägen upp är via stuprännan – att klättra upp för den får ses som ett Houdininumner. Men om jag lyckades finns det säkert fler som klarar det.

Jag sluter ögonen och tänker tillbaka. Det var en kall oktober natt för drygt fem år sedan jag anlände till Ystad med ett polskt lastfartyg. Det enda jag hade med mig när jag lämnade Rumänien, för att ta mig igenom Ungern och Slovakien, var en sovsäck och en del leu och bani som jag växlade till dollar i Polen på Bank Zachodni. Och det var på banken jag träffade honom.

Jag hade aldrig tidigare varit i Sverige men jag hade hört att människorna där var givmilda. Det som talade emot att ta sig dit var de långa vintrarna. Ändå behövde jag inte fundera länge. De svenska folkets vänsällhet hade övertygat mig där på banken.

När jag hör ett skrapande ljud från den sidan av bensinmackens byggnad där jag klättrade upp vänder jag mig om för att se så inte någons huvud och axlar sticker upp. Jag kan höra att någon går där nere, att det viskas.

När jag ser änden på aluminiumstegen förstår jag att det bara rör sig om ett ögonblick innan ett huvud blir synligt. Det får mig att agera omedelbart.

När jag sekunderna efter sjunker ner bakom ventilationstrumman kan jag höra mina egna hjärtslag.

”Ingen här”, säger en röst.

”Ska du inte kolla bakom trumman?” bemöter en kvinnoröst.

”Det behövs inte.”

Ska jag ligga kvar eller springa fram till takets kortsida och hoppa ner? Circle K:s byggnad är drygt tre meter hög. Risken finns att jag skadar mig. Och att haltande komma härifrån är mindre troligt. Om jag mot förmodan lyckas måste jag ta mig till polisstationen och berätta vad som verkligen hänt.

Jag kan höra att de fäller stegen.

Med all säkerhet är det personal från butiken – ska jag hoppa ner är det nu eftersom de inte kommer att höra mina tassande steg genom butikstaket. Och även om det finns personal kvar i butiken så kommer de som varit här ute svara dem i butiken med att det var de som lät när de reste stegen.

Jag drar av mig kängorna, tar dem i handen och ställer mig upp.

Jag trippar fram till kortsidan, kliver upp på sargen och hoppar ner samtidigt som jag släpper kängorna.

När jag slår i asfalten viker sig ena foten och jag följer med i fallet. Jag känner att det inte är något allvarligt med foten, reser mig och tar kängorna. Plötsligt svänger en polisbil in på bensinmackens område.

När jag springer tittar jag bakåt och ser att polisbilen kommer emot mig. Rörtjänsts markplan ligger en meter under Circle K:s så ett möjligt scenario är att polisbilen kommer att ramma stängslet och braka ner.

Jag släpper mina kängor och kastar mig över stängslet och är nära på att förlora balansen.

”Stanna annars skjuter vi!”

Jag hör honom men kommer in i ett slags översinnligt tillstånd och får känslan av att allt går i ultrarapid samtidigt som mitt liv svischar förbi i en revy av sekunder.

Det känns som en evighet innan jag når nästa stängsel.

Jag vänder mig om och ser att polismannen också är över det första stängslet, knappt ett tjugotal meter bakom mig.

Jag klättrar över, och trots att jag trampar på en kvist som sticker upp från de nerklippta buskarna lyckas jag hålla mig på benen.

”Stanna!”

Jag rundar hörnet på industribyggnaden och kastar en blick bakåt igen. Polismannen verkar vara av karaktären mindre benägen att ta risker, avståndet till honom ökar. Samtidigt förstår jag att den andre polismannen har kört ut från bensinmacken och att det finns en chans att jag springer rakt in i honom.

Jag hör ett hundskall ljuda mellan huskropparna.

”Helvete!” utbrister jag då jag alltid haft en rädsla för hundar.

Jag kan se att det står någon längre fram intill byggnaden. Men den stjärnklara himlen är inte tillräcklig för att jag ska kunna se om det är den andre polismannen.

Jag tar några steg mot staturen.

Personen tittar sig omkring och vinkar åt mig att komma.

Jag ser nu att det är en kvinna av asiatiskt ursprung. Kvinnan är i min ålder och har en golvmopp i handen.

*

Vi står i en hall. En ljusstrimma från industriområdets utebelysning silar in genom baddörrens råglasfönster. Glas som man inte kan se igenom men som ändå har bra ljusgenomsläpp.

Jag tittar mot dörrglaset, som är i storleken av en tallrik. Lyssnar om jag kan uppfatta fotsteg. Men det enda som låter är kluckandet från en källvattenkylare och ett surrande från luftkonditioneringen.

Plötsligt en skugga framför dörrfönstret – och det lilla ljus i hallen vi får från utebelysningens insläpp ger sig iväg tills ett becksvart mörker pressar bort den sista fotonen. Jag förstår att det är polisen som står utanför ytterdörren, att han har hunden med sig – jag kan höra hur den nosar och sniffar. Då slår det mig att jag inte såg om kvinnan låste dörren efter att hon släppt in mig. Jag kan inte heller fråga henne eftersom vi står endast två meter från dörren – min röst skulle höras ut.

Jag kommer på mig själv att hålla andan. Om polismannen känner på dörrhandtaget är det över.

En varm hand i min.

Kvinnan leder mig in i byggnaden, genom ett mörkt rum.

Vi passerar en dörrpost och kommer in i ett mindre rum. Det är lika mörkt här, men ögonen har börjat vänja sig vid mörkret.

”Jag låste inte dörren”, säger hon och pekar mot en dörr. ”Gå in och ställ dig där, men tänd inte ljuset.”

Hon släpper min hand och försvinner i mörkret.

Jag går fram till dörren, öppnar och går in.

När jag stänger dörren hör jag röster utifrån hallen.

Jag sätter mig bakom ett skåp och upptäcker att jag blöder från ena foten. Antagligen gick det hål när jag trampade på kvisten som stack upp från de nerklippta buskarna. Det betyder att om rösten kommer från polismannen med hunden kommer hunden att känna blodvittringen och polismannen kommer att be städerskan tända ljuset och blodspåren på golvet kommer att avslöja mig.

På golvet vid skrivbordet står ett par gummitofflor. När jag sträcker mig efter dem ser jag att det finns ytterligare en dörr.

Jag reser mig, tar några steg mot dörren och för ner handtaget ... *låst*.

När rösterna blir tydligare känner jag stressen.

Jag blickar mot skrivbordet. Kanske nyckeln till dörren ligger i någon låda?

Jag drar ut översta lådan: gummiband, brevkniv och en nyckel. Jag tar nyckeln, sätter den i nyckelhålet och vrider om och översköljs av en lättnad.

Jag drar upp dörren, smiter in för att snabbt dra igen dörren.

”Ingen här”, hör jag kvinnan säga.

Det är beckmörkt så jag vågar inte röra mig ifall jag stöter till något. Jag känner inte kvinnan och vet inte om hon kommer att avslöja mig när hon förstår vilket prekärt läge hon satt sig själv i.

Jag tänker på många av de händelser jag upplevt under mina år i Sverige. De personer som varit förstående och snälla mot mig, men också alla de som varit hatiska. Samtidigt har jag förstått att det hat som uppstår från många kommer för att de själva inte har det så bra. Ändå undrar jag varför de är så arga. Vi romer har inte mottagit en enda krona från den svenska staten. Det enda vi gjort är att vi bett om pengar från folket, från medborgarna. Pengar som redan är beskattade och där stora delar stannar kvar i landet eftersom vi köper svenskt livsmedel för dem.

Jag rycker till när jag känner något på benet. En gråspräcklig katt stryker sig mot mitt ben samtidigt som jag ser hur dörrhandtaget förs ner.

Dörren öppnas och den asiatiska kvinnan hyschar åt mig. Jag står kvar, osäker på om hon menar att polismannen är kvar i byggnaden.

”Kom”, säger hon tyst och tar min hand.

Jag noterar att det inte finns några fönster i rummet.

”Du kan gå ut bakvägen men det finns fönster i det rum vi nu ska gå in i så du får krypa längs med golvet”, säger hon. ”Du följer alltså mig. Men du måste krypa.”

Hon släpper min hand, tittar på mig.

”Förstår du vad jag säger?”

Jag nickar.

Hon pekar mot golvet så jag sätter mig på knä. Hon öppnar dörren och går ut från rummet.

Krypande följer jag henne.

Återigen funderar jag på vad som händer. För knappt en timme sedan låg jag under järnvägsbron i mitt sporadiska hem och nu befinner jag mig i en industrilokal krypande på alla fyra på flykt undan polisen.

Plötsligt framför mig en ljusstråle tvärs över rummet. Ljusstrålen kommer utifrån så jag lägger mig platt ner på magen.

”Tänd ljuset”, hör jag en mansröst säga.

Rösten kommer utifrån och är samma röst som den som kom från hallen. Kvinnan kastar en blick på mig. Jag får känslan av att hon ska avslöja mig.

Hon tänder ljuset och går fram till fönstret.

Öppnar.

”Vad är det nu?” säger hon.

”Var inte du klar här och skulle åka hem?”

”Jo, men jag måste först sätta in hinken och svabben och byta om.”

På väggen hänger en broderad bonad med texten Tabula rasa, vilket är latin och betyder ”tom tavla”. En humanfilosofisk teori som hävdar att vi föds utan förutbestämda egenskaper. Att samtliga karaktärsdrag är inhämtade under livets skede – vi föds som oskrivna blad. Detta får mig att fundera på mitt blad. Att min lycka är att jag fått en hustru

och tre barn. Min olycka är att jag inte kan försörja dem. Inte heller se dem mer än några gånger per år.

”Jag vet att han är där inne så du kan öppna för mig.”

”Det är bara jag här”, säger kvinnan.

”Han är farlig och har överfallit en kvinna. Och du vet säkert att det är straffbart att gömma en brottsling?”

Jag sluter ögonen.

Så länge jag kan minnas har det känts som om jag bara av min existens är upphov till missförstånd. Ändå är det alltid något eller någon som räddat mig i sista stund.

När kvinnan går ut för att öppna ger hon mig ett ögonkast som jag uppfattar är menat att jag ska lämna byggnaden. Den enda utgång jag känner till är den jag kom in från så jag kryper i riktning dit. Nu återstår det att se om kvinnan är min räddande ängel eller om hon bara förlänger plågan.

När jag når utgången reser jag mig upp.

Jag lägger örat mot dörren. Jag vet inte om den andre polismannen står utanför. Jag vrider på vredet och för upp dörren.

I de rosa gummitofflorna lämnar jag området springande.

Jag vänder av till höger samtidigt som jag kastar en blick bak. Ingen är efter mig. Ändå bestämmer jag mig för att komma längre bort från industrierna. Bort från den upplysta gatan.

Ett tiotal meter framför mig en öppen trädgårdsgrind.

Jag vänder mig om igen. Gatan är fortfarande öde. På samma gång vet jag att det bara rör sig om minuter, ja, kanske sekunder innan en polisbil blir synlig.

Det är släckt i huset så jag går in i trädgården.

När jag ska passera ett fönster, som jag misstänker är köksfönstret, tittar jag upp och möts av ett par stora blåa ögon. Det gälla skriket skär genom nattens tystnad och jag snubblar till på gräskanten men lyckas hålla mig på benen.

Jag rusar längre in i trädgården, genar över gräsmattan och klättrar över stängslet som omgärdar trädgården.

Jag springer upp i den tomma gatan när polisbilen plötsligt uppenbaras.

Jag viker in i en trädgård på motsatta sidan av den trädgård som jag kom ut från. I trädgården finns en halvmeter hög mur. Jag är inte säker på om poliserna hann se mig men jag vågar inte riskera något utan fortsätter längre in i trädgården.

På baksidan av huset finns höga buskar som angränsar ut till gatan. Jag pressar mig genom men fastnar med ena tofflan.

Utan att förlora tofflan kommer jag loss.

Jag springer ut på gatan, upp i den, vilket är motsatt håll från det håll som polisbilen kom ifrån i jämlöpande gata.

En man kommer ut från en trädgård ledande på en vespa. Jag sätter mig på huk bakom en parkerad bil.

Mannen går ut på gatan. Han drar upp mopeden på centralstödet och startar den. När han ska ta på sig hjälmen får han en fundersam min och lägger hjälmen på sadeln. Trevande

med handen i byxfickan tittar han sig omkring för att därefter vända tillbaka in i trädgården.

Jag förstår att han glömt något så jag rusar fram, sneglar in mot huset och ser att ytterdörren står på glänt.

Jag sätter mig på mopeden, lägger i växel samtidigt som jag för mopeden framåt med fötterna.

Med en rivstart kör jag därifrån.

Jag kör mot cykelbanan. Samtidigt är jag fullt införstådd med att jag inte kan använda vespan mer än en kort stund – troligtvis är ägaren redan i färd med att ringa och anmäla den stulen.

Jag har nu sällat mig till skaran tjuvar men sinom tid kommer jag att gottgöra min illgärning.

Jag svänger upp på cykelbanan, som leder till Gullviksborgs bostadsområde. Varför jag gör det har jag ingen aning om eftersom det är i motsatt riktning till Rosengårds polisstation. Men något inom mig säger att jag inte ska ta mig till polisen. I stället ska jag försöka ta mig hem till Constanta.

Framför mig på cykelbanan ett gäng killar i yngre tonåren. De ser harmlösa ut. Men de är gapiga och skrikiga, har yviga manér och spatserar med oförblommerad energi och jag förstår att de är berusade eller drogpåverkade. När de ser mig stannar de upp, skrattar och säger något till varandra som jag inte kan tyda. Sekunden efter krokar de ihop sina armar och täcker upp både cykelbanan och gångbanan.

Jag släpper på gasen.

”Ingen mopedkörning på cykelbanan!” hojtar den ene, lyfter på armen och gör stopptecknet med handen.

Tonläget är aggressivt och kommer från den största av dem så jag bestämmer mig för att stanna.

Stoppet blir ett tiotal meter framför dem.

”Kolla, gubben har rosa foppatofflor!”

Jag bestämmer mig för att inte svara, inte fälla upp visiret. De senaste åren har det blåst rejäla högervindar in över Europa, inte minst här i Sverige, och i år är det riksdagsval så i ögonblicket de hör att jag är invandrare kommer de säkert att attackera mig.

”Vad i helvete! Det är farsans vespa!”

Jag lägger i växel, drar gas och burnar runt, men tappar styret och vespan lägger sig på sidan. Avståndet till de fem killarna är bara ett tiotal meter så instinktivt börjar jag springa. För att undvika att snubbla på något skjuter jag upp visiret samtidigt som jag viker av till höger.

Jag kastar en blick över axeln och ser att de rest vespan, att två sitter på den.

Jag springer mot närmaste trädgård.

Sekunder går som känns som minuter.

När surrandet från vespan blir öronbedövande och jag känner en brännande smärta i hälen kastar jag mig framåt och får tag i det meterhöga planket och svingar mig över.

”Ta den jäveln!”

Min ena toffla ligger utanför planket så jag skakar av mig den andra och rusar över gräset.

Ett hundskall ljuder och jag tittar upp. En stor rottweiler kommer rusande emot mig. Jag fortsätter mot uteplatsen som omgärdas av en tegelmur på tre sidor.

Jag springer upp för de två trappstegen och med ett jämfota hopp lyckas jag komma upp på muren. Hunden ställer sig på bakbenen med framtassarna på muren och skäller.

Om jag får in hunden på uteplatsen kan jag hoppa ner på gräset och snabbt ta mig över stängslet till granntomten innan hunden hunnit springa ut från uteplatsen och rundat muren.

Jag kollar bort mot planket. Paradoxalt nog har hunden räddat mig från de två på vespan. Båda står med armbågarna mot planket och blänger på mig.

Jag tittar mot terrassdörren. Hunden har slutat skälla.

”Kasta hit farsans hjälm så skonar vi dig!”

Jag kan inte ta av mig hjälmen. Då ser de vem jag är. Visserligen kan jag inte minnas att jag sett någon av dem tidigare men säkert känner de igen mig eftersom jag dagligen sitter utanför ICA Maxi.

Jag tar ett steg bakåt på muren. Hunden springer in på uteplatsen, samtidigt öppnas terrassdörren. En kraftig man i femtioårsåldern i blommiga shorts och nätlinne kommer utrusande.

Hunden och mannen är knappt en halvmeter ifrån mig när jag hoppar ner, ut på gräset.

Jag springer mot grannstängslet samtidigt som jag kan höra att hunden är bara några enstaka meter bakom mig.

Sekunden efter kastar jag mig över stängslet och med kraft far hunden in i stängslet. Reflexmässigt kollar jag bort mot planket. Killarna är borta men hundägaren står kvar på uteplatsen, men nu med sin mobil vid örat.

Jag reser mig upp, springer över den angränsande trädgårdens gräsmatta och hoppar över stängslet och ut på gatan.

Polis, de fem killarna, i alla fall de två på vespan, och kanske rottweilern, om husse nu öppnat grinden, kan vara efter mig. Ändå känner jag en lättnad. Som om högre makter är med mig. Och kanske Gud tycker att det räcker nu. Att jag fått min beskärda del av eländet.

Det ömmar i fötterna men jag fortsätter att springa. Klarar jag mig från detta kommer jag i fortsättningen att undvika allt och alla. Jag har fått känslan förut. Som om varje person som korsar min väg är utsänd i syftet att enbart få mig att må sämre än jag redan gör.

Jag springer in i en trädgård, genom carporten, tvärsar gräset och hoppar över stängslet till intilliggande trädgård.

I trädgården finns ett garage med ved uppstaplade längs ena väggen. Jag ställer mig längs med väggen. Bakom vedstaplarna.

Jag drar ett djupt andetag.

Det är inte tryggt. Men det känns som om något håller mig kvar. Några meter från vedstaplarna en dörr.

Jag tar några steg, greppar handtaget ... *olåst*.

Jag går in, stänger dörren.

Jag vänder mig om för att se om det finns ett fönster. Men det är beckmörkt. Försiktigt lägger jag handen mot väggen bredvid dörren. Jag känner ljusknappen. Kanske ska jag tända ljuset och bara sätta mig ner och vänta på att de ska komma och gripa mig?

När du dagligen får kämpa för varje krona händer något. Du blir mer försjunken och ångesten blir allt mer påtaglig. Det är då rösterna besöker dig. Och rösterna säger till mig att jag ska strunta i allt. Men det går inte. Om jag åker tillbaka till Rumänien och inte finner något arbete kommer min hustru och mina barn att svälta ihjäl. Och även om jag mot förmodan skulle få ett arbete så kommer min arbetsgivare inte att betala mig mer än hundra kronor per dag. I Sverige kan jag få ihop två hundra kronor varje dag, ibland tre hundra, genom att tigga. Detta gör att jag kan skicka hem fem tusen kronor varje månad till min familj.

Ändå har tiderna förändrats. När jag kom till Sverige för fem år sedan kunde jag få ihop det dubbla. Och halveringen har gjort att hygien och maten många gånger blir lidande. Men valet är medvetet. Min familj är i desperat behov av varje krona.

Tyst vrider jag på låsvredet.

Med en utandning sjunker jag ner längs med dörren. Men återhämtningen kommer att bli kortvarig; för även om rösten inom mig säger att jag ska stanna kvar här inne så vet jag att jag måste ut ur villakvarteret.

Jag lägger örat mot dörren. Det är alldeles tyst. Ändå kan jag se det framför mig. Att polisen, eller killarna, står där ute och bara väntar på att jag ska öppna dörren.

Jag tänker på mina barn. Att jag har missat så mycket av deras tid i livet för att jag inte är född under en lycklig stjärna.

Att växa upp under extrema förhållanden gör att ditt liv ser helt annorlunda ut än de flesta andras. Det som är självklart för andra, att alltid ha mat på bordet, tak över huvudet, och kläder att ta på sig, har för mig och min hustru inneburit stora försakelser som ibland varit så mödosamma och själsligt slitsamma att vi många gånger varit en hårsman ifrån att ge upp. Ändå var jag under en tid övertygad om att det bara var högre makter som satte oss på prov, och om vi bara kämpade på skulle det snart övervinnas. Men sedan en tid tillbaka har jag insett att det inte kommer att ske. Jag är en av dem som Gud valt ut till ofri.

Rösten inom mig säger att jag ska ta mig ut ur garaget. Att jag ska försöka ta mig tillbaka till mitt härbärke under bron.

Jag reser mig upp. Jag kan känna att det fortfarande blöder från foten. På nytt lägger jag örat mot dörren. Jag tycker mig förnimma ett svagt ljud som en andning.

Jag rycker till när jag hör hur det smäller till och garageportsmotorn börjar brumma. När jag ser garageporten gå upp vrider jag på dörrens låsvred.

Jag springer ut och är nära på att trampa på en igelkott. Jag vänder mig om och tittar in ett par blåa ögon.

*

Jag öppnar ena ögat. Någon är utanför. Jag ligger kvar, lyssnar, vänder mig om, sträcker ut ena armen och för filten åt sidan. När jag ser samma cykel som jag sett i drömmen börjar mitt hjärta att slå fortare.

Jag sätter mig upp.

För att försäkra mig om att jag inte drömmer biter jag mig själv i läppen. Ystadvägen ligger öde och cykeln är borta.

Jag släpper filten.

I ensamheten finns så mycket anspänning att jag får allt svårare för att skilja fantasi från verklighet. Ändå känns allt så verkligt. Att jag varit ute på denna hidösa kvällsrunda. Jag uppskattar att klockan är runt tolv på natten, kanske till och med ett. Men att somna om är inte att tänka på.

Jag funderar på vad drömmen kan betyda: hunden, kvinnan, polisen och de unga killarna. Och vems blåa ögon var det som jag tittade in i?

Jag har berättat för min hustru om mina mardrömmar. Hon säger att de kommer av stress och saknaden efter henne och barnen. Jag har inte nämnt något om mina vanföreställningar. Att berätta att jag kanske håller på att förlora förståndet skulle få henne att må ännu sämre än vad hon redan gör. Min hustru lider av psoriasis. Och psoriasis och stress har starka kopplingar.

Ensamheten har utarmat mitt känsloliv. Förmågan att känna glädje är som bortblåst och apatin och tröttheten har fått mig paranoid. I fem år har min vardag sett likadan ut. Vakna upp, gå till ICA Maxi med min pappmugg och sitta där i sju åtta timmar och sedan hit. Jag är orolig för att jag blivit psykiskt störd av all saknad efter barnen.

Stirrande i mörkret försöker jag frammana goda tankar. Men det går inte. Jag förstår att jag behöver medicin mot mina vanföreställningar. Men det finns inga pengar till medicin och kuratorisk hjälp.

Att varje morgon vakna upp på en madrass under ett brofäste är inget som jag önskar någon. På dessa fem kvadratmeter har jag en cykel och två stolar. Den ena tältstolen köpte jag på ICA förra året. Den är numera hårt åtgången. Den andra stolen är en billigare variant av en regissörsstol. Längst in, intryckt i buskaget, står två förbrukade tältstolar, samt en tältsäng som höll i två år. Och på min högra sida står en kartong med Ikeas värmeljus. Det finns också en rulle med sopsäckar. Jag har alltid några sopsäckar under madrassen. Ändå händer det att madrassens ovansida blir fuktig. Då breder jag ut två sopsäckar och använder som lakan. Som huvudkudde har jag två filter. Och på vintrarna har jag, utöver termobyxorna, en tjock stickad ulltröja som jag fick av en äldre dam, en tröja som tillhört hennes make. Likväl händer det att jag fryser. Vissa vinternätter har jag fått offra en massa värmeljus, trots att jag har legat med dunjacka, raggsockor, mössa och lovikkavantar.

Jag kryper ur sovsäcken.

Mörkret har aldrig varit någon frikostig vän så jag plockar upp tändaren ur fickan, drar tummen över den avlånga metallkulan och böjer mig ner och tar två värmeljus ur kartongen.

Jag sätter mig i tältstolen, tänder ljusen och ställer ner dem på den fuktiga marken – mitt anspråkslösa hem blir synligt i det fadda och fladdriga ljusskenet. Jag tittar på min cykel som står bredvid. En oväxlad damcykel som jag köpte första året.

Jag lyfter upp ena ljuset och sätter det i cykelkorgen. Jag tar upp plastfickan och plockar ut fotografierna. Att titta på bilderna av mina barn och min hustru när jag inte kan sova ger mig ett lugn.

Jag som kommer från ett land med lång historia av politisk instabilitet och diktatur har många gånger undrat hur allt kan vara så organiserat i Sverige. I dag förstår jag. För att få

tio miljoner invånare fogliga och något så när stillsamma räcker det inte med lag och ordning utan man måste också ta till övervakning, vilseledande åtgärder, desinformation och avledande manövrar. Programledare, kändisar, idrottsmän och artister, i utbyte mot en massa pengar och popularitet, ska hålla befolkningen sysselsatt och ouppmärksam. Och med medborgarnas förströdda uppmärksamhet kan politikerna få invånarna bort från brännande ämnen och frågor.

Bakom kulisserna i Sverige döljer sig stora klyftor och ojämlikhet och för varje år som går växer samhällsklyftorna. Men regeringens makt är oinskränkt. Med slug propaganda, inflätad med ett blickande till svenska folket, kan de över tid normalisera de mest knasiga saker. Och över lag verkar svenskarna ovetande om vad som försiggår. De lever i villfarelsen att de tillhör en fullfjädrad demokrati. Visserligen är det sämre i mitt hemland, men statsmakten försöker i alla fall inte vilseleda oss – de kör med öppna kort.

Om ett par timmar blir det ljus. Och söndagarna är bra dagar att sitta utanför ICA Maxi. De öppnar redan klockan sex på morgonen. Men under de första timmarna är det tomt på kunder så när som på taxichaufförer och en och annan pensionär. Det betyder också att jag inte behöver gå dit förrän framåt middag – det är då tillströmningen av barnfamiljer, och de som har festat loss under lördagen, börjar. Och båda grupperna är frikostiga. Inte minst för att det dåliga samvetet av helgens eskapader blir lättare att handskas med när de ser oss tiggares utsatthet och de besvarar det med en god gärning – en form av katharsis. Med en simpel femkrona låter de sitt dåliga samvete gå till väders likt en obetydlig ballong.

Åren i Sverige har lärt mig mycket om mig själv. Inte minst att ensamheten är nödvändig. Och det var just ensamheten som startade min inre resa. Men vart denna resa leder vet jag

inte. Att tänka för mycket på livets outgrundliga vägar är en själslig plåga. Ett slags martyrium.

Jag stoppar ner fotografierna i plastfickan, blåser ut ljusen och bestämmer mig för att försöka sova några timmar.

*

Det är förmiddag och klockan har blivit kvart över elva. Jag sitter på ett Coca Cola-pappflak utanför ICA Maxi. I min tejpade pappmugg har jag tjugo kronor.

Jag sitter på knä. Det är bra. Många stannar till och lägger några kronor. Men det kan vara riskfyllt också. En del personer tycker att man dramatiserar. Att sittställningen påminner om en vädjan till Gud.

Men trots min katolska tro kommer jag aldrig att använda religionen i syftet att folk ska känna empati för mig. Att vara fattig är inget att skämmas för – bara en del i mänsklighetens tillkortakommande. Tyvärr lyckades inte mina föräldrar, de föll i livets försåt liksom mina fränder gjorde. Men trots att Petru och Anca många gånger var både mentalt och fysiskt frånvarande tvivlade jag aldrig på deras kärlek till mig.

Jag tittar upp när jag ser att någon lägger en tvåhundra-kronors-sedel i min mugg. Kvinnan har en matkasse i handen och påminner mycket om kvinnan som hjälpte mig i drömmen.

”Tack”, säger jag. ”Har vi inte träffats förut?”

Hon ser på mig.

”Det tror jag inte.”

Jag tittar i min mugg, sedan på kvinnan. Aldrig tidigare har jag fått en tvåhundra.

”Varför så mycket?” säger jag.

”Du behöver pengarna.”

”Tack”, får jag fram.

När kvinnan går tittar jag länge efter henne tills hon försvinner ut från ICA Maxi:s parkering. Jag reser mig upp för att se vart hon gick, men hon är borta.

Jag böjer mig ner och tar upp tvåhundredralappen för att se så den inte är falsk. Men den ser äkta ut.

Jag stoppar ner sedeln i fickan och en stark känsla fyller mig. En känsla att det räcker för i dag. Samtidigt vet jag att vi behöver varenda krona jag kan få. Jag måste sitta här tills det blir kväll. Men jag vill prata med kvinnan. Berätta för henne att hon har varit med i min dröm. Kanske är hon också städerska.

Jag reser mig, men tvekar några sekunder för att därefter sätta mig ner igen. Det finns inget jag kan göra. Antingen sitter jag här eller i tältstolen under brofästet.

Jag tittar upp. En liten pojke med en tjugokronorssedel. Han ler och lägger sedeln i min mugg. Jag tycker att han liknar min äldste son Bogdan när han var i den åldern.

”Tack”, säger jag och tittar på hans mamma som står bakom.

Mamman ler mot mig, tar sin sons hand och går in i affären.

Jag förstår att det här kommer att bli en bra dag.

*

Jag har precis gått och lagt mig. Klockan är runt tio. Dagen blev precis så bra som den började. Jag fick ihop fyrahundratjugo kronor. Jag får gå tillbaka många månader för att toppa det.

Hela dagen har jag tänkt på kvinnan som gav mig tvåhundringen. Att hon var så lika i utseende med den asiatiska kvinnan i drömmen.

Jag för filten åt sidan och tittar ner. Kvällstrafiken har avstannat så klockan är kanske snarare elva än tio.

Jag vet inte om det är som jag inbillar mig men det ser ut som om det ligger något på körbanan, på samma plats som i drömmen.

Jag sätter mig upp.

Jag gnuggar mig i ögonen och tar glasögonen.

Tittar igen.

Det ligger något där, men jag kan inte se om det är en människa eftersom en av gatubelysningens lampor är trasiga.

Jag drar på mig kängorna.

Försiktigt går jag ut från mina fem kvadratmeter.

När jag kommer ner ser jag att det verkligen ligger någon där. Men det ser inte ut att vara en kvinna.

Jag kliver över det meterhöga smidesräcket, genar över gatan och ser att det är en man.

Jag sätter mig ner bredvid den orörliga kroppen. För att få en skymt av ansiktet lutar jag mig fram.

”Här kan du inte ligga”, säger jag. ”Du kommer att bli påkörd.”

Mannen rör sig.

När han vänder sig om och tittar på mig får jag en smärre chock och ramlar bakåt. Mannen är jag själv.

Jag försöker resa mig upp, men hinner inte förrän det smäller och allt blir svart.

Jag sätter mig tvärt upp. Drar bort filten som fallit ner över mitt ansikte. Jag tar ficklampan.

Lyser.

Allt ser ut som det gjorde när jag kom från ICA Maxi. Och tvåhundringen har jag i fickan.

Mardrömmarna kommer oftare och blir allt svårare att särskilja från verklighet. Jag förstår att Gud har valt den tuffaste vägen för mig. Att han inte tycker att det är tillräckligt med att jag har slitits ifrån min familj och att vi lever i armod. I sina planer verkar han också ha att jag ska bli galen. Och han är på god väg att lyckas. Jag undrar bara varför han valde just mig och min familj.